proLékaře.cz | 30.9.2026

Slovenský výskum bodoval v Miláne – AI-asistovaný skríning diabetickej retinopatie získal prestížne ocenenie: správa z 10th SAN RAFFAELE OCT & RETINA FORUM, 19.–20. 3. 2026, Miláno, Taliansko

Redakčný príspevok

Doručené do redakcie | Received 15. 4. 2026

Na medzinárodnom kongrese **OCT Retina Forum 2026** v Miláne bola medzi tromi najlepšími prácami ocenená štúdia slovenského autorského kolektívu s názvom **Seeing the Risk: Behavioral Benefits of AI-Assisted Retinal Screening in Type 1 Diabetes**. Práca vznikla v spolupráci diabetologického a oftalmologického pracoviska a reflektuje aktuálny trend integrácie skríningových programov do rutinného manažmentu pacientov s ochorením diabetes mellitus.

Autorský kolektív (**Ilavská L**, **Štefaničková J**, **Ilavská A**, **Jackuliak P**) prepája klinickú prax diabetologickej ambulancie s oftalmologickým vyšetrením v špecializovanom retinálnom centre. Väčšina pacientov zaradených do analýzy bola vyšetrená v retinálnom centre Polikliniky ProCare na Betliarskej ulici v Bratislave, pričom pacienti boli systematicky odosielaní z diabetologickej ambulancie Medispektrum.

Štúdia sa zameriavala na využitie umelej inteligencie (AI) pri skríningu diabetickej retinopatie realizovanom priamo v diabetologickej ambulancii, s následným oftalmologickým potvrdením nálezu. Tento model reflektuje medzinárodné trendy, podľa ktorých je skríning diabetickej retinopatie čoraz častejšie integrovaný do primárnej diabetologickej starostlivosti.

Z klinického hľadiska výsledky potvrdzujú, že skríningové vyšetrenia predstavujú zásadný nástroj včasného záchytu mikrovaskulárnych komplikácií diabetu. Skúsenosti z krajín, v ktorých je tento model implementovaný (napr. Veľká Británia, škandinávske krajiny, Česká republika, Taliansko), dlhodobo poukazujú na jeho prínos v redukcii pokročilých štádií diabetickej retinopatie a prevencii straty zraku.

Dôležitým prínosom prezentovanej práce je aj potvrdenie, že tento prístup je realizovateľný a efektívny v podmienkach Slovenska. Praktická implementácia skríningu v diabetologickej ambulancii umožňuje identifikovať rizikových pacientov včas a cielene ich odoslať na oftalmologické vyšetrenie, čím sa optimalizuje tok pacientov a zvyšuje efektivita využitia špecializovanej starostlivosti.

Okrem diagnostického prínosu štúdia poukázala aj na významný behaviorálny efekt. AI-asistovaný skríning zlepšoval porozumenie pacientov vlastnému ochoreniu a viedol k vyššej adherencii k liečbe. Vizualizácia nálezu a okamžitá spätná väzba zohrávajú významnú úlohu v edukácii pacienta a podporujú jeho aktívne zapojenie do liečebného procesu.

„Skríning diabetickej retinopatie v diabetologickej ambulancii nevnímame ako náhradu oftalmologického vyšetrenia, ale ako jeho efektívne doplnenie. Umožňuje nám zachytiť rizikových pacientov skôr a cielene ich odoslať na špecializované pracovisko," uvádza doc. MUDr. Jana Štefaničková, PhD.

Linda Ilavská, MBA, sa problematike skríningu diabetickej retinopatie venuje dlhodobo – už počas štúdia v rámci vedeckej odbornej činnosti ŠVOČ, pričom sa aktívne podieľa aj na organizácii a realizácii vyšetrení v klinickej praxi. Výsledky jej práce vzbudili záujem aj na medzinárodnej úrovni a v súčasnosti je opakovane oslovovaná zahraničnými pracoviskami na ich prezentáciu. Spolupráca s Lekárskou fakultou Univerzity Komenského prináša v tejto oblasti konkrétne výsledky, ktoré boli opakovane prezentované a publikované na domácich, európskych aj svetových odborných fórach. MUDr. Adriana Ilavská, PhD., sa dlhodobo venuje rozširovaniu preventívnych skríningových vyšetrení v diabetologických ambulanciách.

Po udelení ocenenia bola práca zároveň vybraná na prezentáciu v hlavnom programe kongresu pred takmer 500 odborníkmi z oblasti oftalmológie z celého sveta, čo ďalej podčiarkuje jej odborný prínos a medzinárodný význam.

Z pohľadu diabetológie ide o dôležitý krok smerom k integrovanej starostlivosti o pacienta s ochorením diabetes mellitus. Podľa prof. MUDr. Petra Jackuliaka,

proLékaře.cz | 30.9.2026

PhD., MPH, FRCP, FEFIM, hlavného odborníka pre diabetológiu a prodekana Lekárskej fakulty UK, predstavuje tento model praktický a udržateľný spôsob, ako zlepšiť dostupnosť skríningu komplikácií diabetu bez neúmerného zaťaženia zdravotného systému.

Prezentované výsledky tak potvrdzujú, že systematický skríning diabetickej retinopatie realizovaný v úzkej spolupráci diabetológa a oftalmológa má potenciál významne zlepšiť kvalitu starostlivosti o pacientov a priblížiť slovenskú prax k štandardom vyspelých zdravotníckych systémov.